

2025/901

20.5.2025

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2025/901,

19. mai 2025,

millega kehtestatakse hobuslaste raviks oluliste ainete või selliste ainete loetelu, mis toovad hobuslaste muude ravivõimalustega võrreldes täiendavat kliinilist kasu ja mille puhul hobuslastega seotud keeluaeg on kuus kuud, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1950/2006

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrust (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaarravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 115 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) 2019/6 on sätestatud veterinaarravimite kasutamise eeskirjad, sealhulgas nõue kasutada neid kooskõlas nende müügilubade tingimustega. Kui müügiloa saanud või kättesaadav veterinaarravim hobuslastest toiduloomade või näidustuse jaoks liikmesriigis puudub, võivad veterinaararstid eelkõige lubamatute kannatuste vältimiseks kasutada oma otsesel vastutusel ravimeid juhtudel, mida müügiloa tingimused ei hõlma, kooskõlas kõnealuse määruse artiklites 113 ja 115 sätestatud eeskirjadega.
- (2) Selleks, et suurendada hobuslastest toiduloomadele ettenähtud ravimite kättesaadavust ja tagada ühtlasi tarbijate kaitse kõrge tase, ning erandina määruse (EL) 2019/6 artikli 113 lõigetest 1 ja 4 on määruse (EL) 2019/6 artikli 115 lõikega 5 ette nähtud, et rakendusaktidega kehtestatakse hobuslaste raviks oluliste ainete või selliste ainete loetelu, mis toovad hobuslaste muude ravivõimalustega võrreldes täiendavat kliinilist kasu ja mille puhul hobuslastega seotud keeluaeg on kuus kuud.
- (3) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 1950/2006, ⁽²⁾ mida on muudetud määrusega (EL) nr 122/2013, ⁽³⁾ on kehtestatud hobuslaste raviks oluliste ainete ja täiendavat kliinilist kasu toovate ainete loetelu.
- (4) Määruse (EÜ) nr 1950/2006 lisa ajakohastati viimati 2013. aastal määrusega (EL) nr 122/2013. Seepärast tuleks kõnealuses lisas loetletud ainete kasutamisest saadud kogemuste põhjal koostada määruse (EL) 2019/6 artikli 115 lõikes 5 osutatud loetelu, samuti teha kindlaks vajadus ajakohastada teavet kõnealuste ainete kasutamise, nende pakutavate eeliste ja alternatiivsete lahenduste kohta. Peale selle tuleks kaaluda vajadust lisada uusi aineid uute kättesaadavate tõendite tõttu.
- (5) Selleks, et tagada tarbijate kaitse kõrge tase, tuleks ained lisada käesolevas määruses sätestatud loetellu üksnes siis, kui need ei kujuta endast vastuvõetamatut riski tarbijatele juhul, kui neid kasutatakse hobuslastest toiduloomadel ja peetakse kinni kuuekuulisest keelujast.

⁽¹⁾ ELT L 4, 7.1.2019, lk 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>.

⁽²⁾ Komisjoni 13. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1950/2006, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/82/EÜ (veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta) hobuslaste raviks oluliste ainete ja suurema kliinilise kasuteguriga ainete nimekiri (ELT L 367, 22.12.2006, lk 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1950/oj>).

⁽³⁾ Komisjoni 12. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 122/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1950/2006, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/82/EÜ (veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta) hobuslaste raviks oluliste ainete nimekiri (ELT L 42, 13.2.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/122/oj>).

- (6) Ainete käsitlemist olulise ainega ühes juhul, kui puudub rahuldav alternatiivne lahendus näidustuse raviks või diagnoosimiseks ning kui terviseprobleem põhjustaks loomale tarbetuid kannatusi, kui seda ei ravita. Ainete käsitlemist täiendavat kliinilist kasu toovana ühes juhul, kui see annab kliiniliselt olulise eelise, näiteks on tõhusam või ohutum või sellel on oluline roll ravis või diagnoosimisel. See võib tuleneda muu hulgas nende ainete erinevast toimemehhanismist, erinevast farmakokineetilisest või farmakodünaamilisest profiilist, ravi pikkuse erinevusest või erinevast manustamisviisist.
- (7) Komisjoni taotlusel tegi Euroopa Raviamet (edaspidi „raviamet“) määruse (EÜ) nr 1950/2006 lisas loetletud ainete ning pädevate asutuste ja asjaomaste sidusrühmade seas korraldatud uuringu käigus kindlaks tehtud ainete teadusliku hindamise. Oma teaduslikus nõuandes (*) on raviamet mõned neist ainetest nimetanud oluliseks või täiendavat kliinilist kasu toovaks ning nende ainete puhul ei kujuta kuuekuuline keeluaeg endast tarbijatele vastuvõetamatut riski.
- (8) Raviameti soovitusel tuleks aineid, mida on soovitatud olulisena või täiendavat kliinilist kasu toovana, kasutada käesoleva määruse lisas täpsustatud konkreetsete haiguste või seisundite raviks või diagnostikavajaduste rahuldamiseks. Peale selle soovitas raviamet kaaluda ka kõnealuses lisas loetletud alternatiivseid lahendusi.
- (9) Komisjoni määruse (EL) nr 37/2010 (†) lisa tabelis 1 või 2 loetletud aineid ega nõukogu direktiiviga 96/22/EÜ (‡) loomakasvatustes keelatud aineid ei käsitleta olulisena ega täiendavat kliinilist kasu toovana. Juhul, kui käesoleva määruse lisas loetletud ained on samuti kantud määruse (EL) nr 37/2010 lisa tabelisse 1 või 2 või nende kasutamine hobuslastest toiduloomadel on liidu õigusaktidega keelatud, ei tohiks neid ained seega käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil enam kasutada.
- (10) Määruses (EÜ) nr 1950/2006 sätestatud loetelu tuleks asendada käesoleva määruse lisas esitatud ainete loeteluga. Määrus (EL) nr 1950/2006 tuleks kehtetuks tunnistada. Selleks, et asjaomased pädevad asutused, veterinaararstid ja loomapidajad saaksid kohaneda muutustega, mida põhjustab mõne määruse (EÜ) nr 1950/2006 lisas loetletud aine või näidustuse kandmata jätmine käesoleva määruse lisse, tuleks ette näha piisav üleminekuajavahemik.
- (11) Selleks, et suurendada hobuslastest toiduloomadele ettenähtud ravimite kättesaadavust ja vältida lubamatuid kannatusi, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Lisaks tuleks käesolevat määrust kohaldada alates selle jõustumise kuupäevast.
- (12) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas veterinaarravimite alalise komitee arvamusega,

(*) Scientific advice under Article 115(5) of Regulation (EU) 2019/6 for the establishment of a list of substances which are essential for the treatment of equine species, or which bring added clinical benefit compared to other treatment options available for equine species and for which the withdrawal period for equine species shall be six months (EMA/CVMP/159047/2023, 18. juuli 2024).

(†) Komisjoni 22. detsembri 2009. aasta määrus (EL) nr 37/2010, mis käsitleb farmakoloogilisi toimeaineid ja nende liigitust loomsetes toiduainetes sisalduvate jääkide piirnormide järgi (ELT L 15, 20.1.2010, lk 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/2010/37\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2010/37(1)/oj)).

(‡) Nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiiv 96/22/EÜ, mis käsitleb teatavate hormonaalse või türostaatilise toimega ainete ja beetaagonistide kasutamise keelamist loomakasvatustes ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 81/602/EMÜ, 88/146/EMÜ ja 88/299/EMÜ (EÜT L 125, 23.5.1996, lk 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/22/oj>).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Määruse (EL) 2019/6 artikli 115 lõikes 5 osutatud ainete loetelu on esitatud käesoleva määruse lisas.

Artikkel 2

Lisas loetletud ainete kasutamise eeskirjad

1. Aineid, mis on hobuslaste ravis olulised, võib kasutada käesoleva määruse lisas täpsustatud näidustuste korral, kui ükski hobuslastest toiduloomadel kasutada lubatud veterinaarravim või ükski määruse (EL) 2019/6 artiklis 113 osutatud ravim ei annaks looma edukal ravimisel sama rahuldavaid tulemusi või ei aitaks vältida looma tarbetuid kannatusi.
2. Aineid, mis toovad muude ravivõimalustega võrreldes täiendavat kliinilist kasu, võib kasutada käesoleva määruse lisas täpsustatud näidustuste korral ja kõnealuses lisas loetletud alternatiivseid lahendusi arvesse võttes, kui need ained on näiteks tõhusamad või ohutumad või neil on ravis või diagnoosimisel oluline roll ja annavad seega kliiniliselt olulise eelise võrreldes hobuslastest toiduloomadel kasutada lubatud veterinaarravimitega või määruse (EL) 2019/6 artiklis 113 osutatud ravimitega.
3. Kui käesoleva määruse lisas loetletud ained on kantud määruse (EL) nr 37/2010 lisa tabelisse 1 või 2 või nende kasutamine hobuslastest toiduloomadel on liidu õigusaktidega keelatud, ei tohi neid aineid käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil enam kasutada.

Artikkel 3

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 1950/2006 tunnistatakse kehtetuks alates 21. maist 2027.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele (EÜ) nr 1950/2006 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 4

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 21. maist 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. mai 2025

Komisjoni nimel
president

Ursula VON DER LEYEN

LISA

Ainerühmad

I. Anesteetikumid

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Oksüüprokaiin ^a	Lokaalanesteesia silmades kasutamiseks	Ei ole kindlaks tehtud	Ulatuslik kliiniline kogemus
Prilokaiin ^b	Lokaalanesteesia enne intravenoosse süste manustamist või kateteriseerimist	Lidokaiin	Konkreetsetes preparaatides (lokaalanesteetikumide eutektiline segu), paikseks nahale kandmiseks; võib kasutada intravenoosse süste manustamise või kateteriseerimise hõlbustamiseks

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

II. Analgeetikumid

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Broomfenak ^b	Uveidi ja silmapõletiku ravi	Süsteemsed mittesteroidsed põletikuvastased ravimid (NSAID) (nt fluniksiin); paikne (silmas kasutatav) ketorolak	Paiksed NSAID-d võivad vähendada patsientide ebamugavust ja operatsioonijärgset põletikku, ennetada mioosi ja parandada nägemisteravust varasel operatsioonijärgsel perioodil
Fentanüül ^b	Mitmeviisiline lähenemine mõõdukate kuni tugevate ägedate valulike seisundite puhul	Butorfanool, morfiin	Annab parema analgeesia kui teatavad muud opioidid ning seda saab kasutada väga valulike seisundite puhul; tunnustatud väärtus mitmeviisilise lähenemise korral kasutamiseks
Ketorolak ^b	Silmade valu ja põletiku ravi	Ravi süsteemse NSAID-ga (nt fluniksiiniga)	Lokaalseks kasutamiseks sobiva koostisega
Metokarbamool ^b	Raviskeemi osana raskete valulike lihasspasmide või raske lihasepõletiku korral	Süsteemsed NSAID-d (nt fluniksiin)	Tugev skeetilihaste lõdvesti; spetsiifiline toime seljaaju internataalsetele neuronitele, mis vähendab skeetilihaste akuutseid spasme ilma kaasnevate muutusteta lihastoonuses
Morfiin ^b	Analgeesia	Butorfanool, fentanüül	Tugevamad kui muud analgeetikumid
Triamtsinoloonatsetoniid ^b	Liigesepõletiku ravi	Metüülprednisoloon	Vähem kahjulik mõju kõhrede ainevahetusele

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

III. Antimikroobikumid

Toimeaine (¹)	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
I. Antibiootikumid			
Amikatsiin ^b	Hobuste ja varssade veremürgistuse ravi	Gentamütsiin, tseftiofuur	Parem ohutusprofiil sihtlooma jaoks
Asitromütsiin ^b	Asitromütsiinile vastuvõtliku <i>Rhodococcus equi</i> infektsiooni ravi	Klaritromütsiin, erütromütsiin, gamitromütsiin, tulatromütsiin, doksütsükliin	Täiendav kliiniline kasu varssade <i>Rhodococcus equi</i> infektsioonide korral, mida saab kasutada monoterapiana või koos doksütsükliiniga
Klaritromütsiin ^b	Klaritromütsiinile vastuvõtliku <i>Rhodococcus equi</i> infektsiooni ravi	Asitromütsiin, erütromütsiin, gamitromütsiin, tulatromütsiin, doksütsükliin	<i>In vitro</i> <i>Rhodococcus equi</i> vastu aktiivsem kui erütromütsiin või asitromütsiin; saavutab kopsu epiteelkoe vedelikus ja alveoolide makrofaagides suurema kontsentratsiooni kui erütromütsiin või asitromütsiin, kuigi poolväärtusaeg on lühem
Fusiidhape ^b	Fusiidhappele vastuvõtlike grampositiivsete bakterite põhjustatud silmainfektsioonide lokaalne ravi	Ofloksatsiin, moksüfloksatsiin	Grampositiivsete bakterite põhjustatud infektsioonide laiaspektriline ravi; esmavalik pindmiste komplikatsioonideta sarvkestahaavandite ja akuutse konjunktiviidi raviks hobustel
Moksüfloksatsiin ^b	Moksüfloksatsiinile vastuvõtlike grampositiivsete kokkide, gramnegatiivsete, atüüpiliste ja anaeroobsete bakterite (nt <i>Pseudomonas aeruginosa</i>) põhjustatud väliste silmainfektsioonide lokaalne ravi	Ofloksatsiin	Soodne farmakokineetiline profiil; toimespekter hõlmab grampositiivseid kokke ja anaeroobseid baktereid, mis võivad olla resistentsed teiste kinoloonide suhtes
Ofloksatsiin ^b	Ofloksatsiinile vastuvõtlike grampositiivsete ja gramnegatiivsete mikroorganismide põhjustatud väliste silmainfektsioonide ravi	Moksüfloksatsiin	Kliiniline kogemus; läbib kogu sarvkesta kuni silma eeskambrini
Polümüksiin B ^b	Bakteriaalse keratiidi ravi, lokaalne kasutamine	Ofloksatsiin, moksüfloksatsiin	Tõhus alternatiiv süsteemsele ravile; erinev toimemehhanism kui muudel lokaalsetel alternatiividel
II. Seenevastased ained			
Amfoteritsiin B ^a	Seente tekitatud kopsupõletiku ravi, süsteemne kasutamine	Ei ole kindlaks tehtud	Esimene ravivalik.
Mikonasool ^b	Silma seeninfektsioonide ravi	Natamütsiin, nüstatiin, vorikonasool	Lai toimespekter; teiste paiksete seenevastaste ainetega võrreldes vähem ärritav

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Nüstatiin ^b	Silmade ja suguelundkonna seeninfektsioonide ja pärmseenpõletike ravi	Mikonasool	Esimene ravivalik pärmseenpõletike korral
Vorikonasool ^b	Seente põhjustatud keratiidi ravi, lokaalne kasutamine	Mikonasool	Lai toimespekter

III. Viirusevastased ained

Atsükloviir ^b	Hobuslaste herpesviiruse komplikatsioonidega nakkuse ravi, üksnes lokaalne kasutamine	Gantsükloviir	Esimene ravivalik sarvkestahaavandi korral, kui kahtlustatakse viirusliku patogeeni mõju
Gantsükloviir ^b	Hobuslaste herpesviiruse komplikatsioonidega nakkuse ravi, lokaalne kasutamine	Atsükloviir, valatsükloviir	Rohkesti tõendeid mitmesuguste herpest põhjustavate viirusetüüpide nakkuse ravi kohta
Valatsükloviir ^b	Hobuslaste herpesviiruse nakkuse ravi, suukaudne kasutamine	Atsükloviir	Parem farmakokineetiline profiil ja teistsugune manustamisviis

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

IV. Hingamisteede haiguste puhul sobivad ained

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Ambroksool ^b	Surfaktandi stimuleerimine enneaegsetel varssadel	Steroidid, broomheksiin, dembreksiin, surfaktandiülekanne tervelt doonorilt	Esmane kliiniline valik enneaegsete varssade puhul
Flutikasoon ^b	Allergiliste kopsuhaiguste, sealhulgas kerge kuni mõõduka hobuslaste astma ja selle alatüüpide ohjamine sissehingamise teel	Beklometasoon	Tänu piiratud süsteemsele imendumisele põhjustab sissehingamine väiksemat adrenokortikaalset supressiooni, kiiremat taastumist pärast ravi lõppu ja vähem süsteemseid kõrvalnähte kui süsteemne kortikosteroidravi; eriti näidustatud kerge kuni mõõduka ning ravile mittealluva raske astma ohjamiseks ning pikaajaliseks säilitusraviks
Ipratropiumbromiid ^b	Hobuste bronhodilaatorina kerge kuni mõõduka astma korral	Klenbuterool	Antikolinergiline toime beetaagonistide alternatiivina
Oksümetasoliin ^b	Ninaturse ravi	Fenüülefriin	α -adrenoretseptorite agonist tugevate vasokonstriktiivsete omadustega ja pikemaajalise toimega
Fenüülefriin ^b	Ninaturse ravi	Oksümetasoliin	Vähendab ninakanüüli paigaldamise vajadust taastumise ajaks

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

V. Kardioloogias kasutatavad ained

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Amiodaroon ^b	Kodade virvenduse, supraventrikulaarse ja ventrikulaarse tahhükardia süsteemne ja suukaudne ravi	Kinidiinsulfaat või -glükonaat, sotalool, verapamiil	Teistsugune toimemehhanism: III klassi antiarütmikum
Propafenoon ^b	Ventrikulaarse tahhükardia ja ventrikulaarse tahhüarütmia ravi	Kinidiinsulfaat või -glükonaat	Teistsugune toimemehhanism: naatriumikanali antagonist, mis vähendab südame erutuvust
Kinapriil ^a	Südamepuudulikkuse ravi; kodade virvenduse või mitraalklapi puudulikkusega hobuste südame-veresoonkonna haiguste vastane kaitse	Ei ole kindlaks tehtud	Teistsugune toimemehhanism: angiotensiinkonvertaasi inhibiitor
Kinidiinsulfaat või -glükonaat ^b	Südame arütmia ravi	Amiodaroon, sotalool, verapamiil	Esimene ravivalik kodade virvenduse korral
Sotalool ^b	Südame arütmia pikaajaline ravi	Amiodaroon, kinidiinsulfaat või -glükonaat	Sobivam hobustele, kes vajavad arütmia pikaajalist ravi; amiodarooniga võrreldes vähem kõrvalnähte
Verapamiil ^b	Supraventrikulaarse arütmia ravi	Amiodaroon, kinidiinsulfaat või -glükonaat, sotalool	Teistsugune toimemehhanism: kaltsiumikanali blokaator

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

VI. Diagnostikaprotseduuridel kasutatavad ained

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Baariumsulfaat ^a	Seedekulga tõhusam visualiseerimine radiograafiauuringute käigus	Ei ole kindlaks tehtud	Rahuldav alternatiivne ravim seedekulga tõhusamaks visualiseerimiseks radiograafiauuringute käigus puudub
Fluorestsein ^b	Keratiidi või sarvkesta haavandi diagnoosimine, lokaalne kasutamine	Rose bengal	Esmavaliku diagnostikavahend, kui hiljem on vaja viiruskultuuri

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Iohexsool ^a	Kontrastaine, mida kasutatakse alumiste kuseteede radiograafias, artrograafias, müelograafias, stsinti- või fistulograafias ja dakrüotsüstograafias	Ei ole kindlaks tehtud	Mitteioonine vees lahustuv kontrastaine
Fenüülefriin ^a	Hobuslaste düsaautonoomia diagnoosimine	Ei ole kindlaks tehtud	Täiendav diagnostiline lähenemisviis hobuslaste düsaautonoomia polüneuropaatia korral
Rose bengal ^b	Keratiidi või sarvkesta haavandi diagnoosimine, lokaalne kasutamine	Fluorestseiin	Esmavaliku diagnostikavahend silma keratiidi/haavandite diagnoosimiseks
Türeotropiini vabastajahormoon ^a	Hüpopüüsi vahesagara talitlushäire diagnoosimine	Ei ole kindlaks tehtud	Rahuldavad alternatiivid hüpopüüsi vahesagara talitlushäire diagnoosimiseks puuduvad

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

VII. Seedekulglä haiguste puhul sobivad ained

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Metoklopramiid ^b	Operatsioonijärgse soolesulguse ravi	Vedelike intravenoosne asendamine, valuvaigistid (nt fluniksiin), lidokaiin	Prokineetiline ravim
Misoprostool ^b	Näärmeao limaskesta haavandtõve ja koliidi ravi	Omeprasool, sukralfaat	Eelistatud omeprasoolile hobuslaste näärmeao limaskesta haavandtõve ravis
Fenüülefriin ^a	Vasaku dorsaalse asendimuutuse ravi	Ei ole kindlaks tehtud	Kliiniline väärtus vasaku dorsaalse asendimuutuse korrigeerimisel: põhjustab doosist sõltuvat põrna kokkutõmbumist
Ranitidiin ^b	Maohaavandite ravi kriitiliselt haigetel vastündinutel, intravenoosne kasutamine	Omeprasool	Intravenoosne manustamisviis suurendab täiendavat kliinilist kasu võrreldes teiste suukaudsete haavandtõve ravimitega
Sukralfaat ^b	Hobuste maohaavandite ravi ja ennetamine	Omeprasool	Teistsugune toimemehhanism kui omeprasoolil (limaskestade külge kleepuv), mis tagab kahjustuste füüsilise stabiliseerimise

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

VIII. Ainevahetushäirete puhul sobivad ained

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Insuliin ^b	Glükoosiravile allumatu hüperlipideemia või raske hüperlipideemia ravi toetamiseks, kasutatakse koos glükoosi ja muude ravimeetoditega Ainevahetushäirete (nt hobuslaste metaboolse sündroomiga või hüpofüüsi vahesagara talitlushäirega seotud insuliiniresistentsus) diagnoosimine	Hüperlipideemia korral võib kasutada väikese molekulmassiga hepariini	Insuliin on eelistatud kliiniline valik

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

IX. Luu- ja lihaskonna vaevuste puhul sobivad ained

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Atrakuurium ^b	Kutsub üldanesteesia ajal esile lihashalvatuse	Tsisatrakuurium, guaifenesiin	Toob täiendavat kliinilist kasu üldanesteesia all olevatel hobustel juhul, kui vajalik on suurem lihaskõõgastus, nt silmalõikuste või teatavate ortopeediliste korrigeerimiste korral ning kui on vaja juurdepääsu sügavale kõhuõõnde
Tsisatrakuurium ^b	Kutsub üldanesteesia ajal esile lihashalvatuse	Atrakuurium, guaifenesiin	Toob täiendavat kliinilist kasu üldanesteesia all olevatel hobustel juhul, kui vajalik on suurem lihaskõõgastus, nt silmalõikuste või teatavate ortopeediliste korrigeerimiste korral ning kui on vaja juurdepääsu sügavale kõhuõõnde
Naatridmantroleen ^b	Rabdomüolüüsi ennetamine Maliigse hüpertermia ennetamine anesteesia ajal	NSAID-d, intravenoosselt manustatavad vedelikud, E-vitamiin/seleen	Tõhus ennetava ainenä, mis inhibeerib kaltsiumi vabanemist sarkoplasmaatilisest retiikulumist ja takistab seega erutuse ja kontraktsiooni sidestusmehhanismi toimimist
Edrofoonium ^a	Atrakuuriumist põhjustatud lihashalvatuse tagasipööramine	Ei ole kindlaks tehtud	Koliinesteraasi inhibiitor, vajalik neuromuskulaarse blokaadi lõpetamiseks; hobuste puhul kõige vähesemate kõrvalnähtudega koliinesteraasi inhibiitor

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Guaifenesiin ^b	Üldanesteesia esilekutsumine ja säilitamine välitingimustes	Atrakuurium, tsisatrakuurium	Näidustatud eelkõige välitingimustes (väljaspool kliinikut), kui on vajalik anesteesia; vähesemad kardiopulmonaalse depressiooni nähud, mis hõlbustab ohutut anesteesiat ilma täiustatud seireseadmete või mehaanilise ventilatsioonita

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

X. Neuroloogiliste haiguste puhul sobivad ained

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Diasepaam ^a	Lühitoimeline antikonvulsant krampihoogude puhuks	Ei ole kindlaks tehtud	Teise põlvkonna krambivastane ravim

⁽¹⁾ Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

XI. Oftalmoloogias kasutatavad ained

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Atsetasoolamiid ^b	Glaukoomi ravi, suukaudne	Fenüülefriin	Selle toimemehhanism karboanhüdraasi inhibiitorina
Tsüklopentolaat ^b	Pupille laiendav aine	Atropiin, fenüülefriin	Laiendab märkimisväärselt pupille, ilma et see mõjutaks pisaravedeliku teket, silma siserõhku, seedefunktsiooni (st soolte motoorikat ja rooja teket) ega pulsisagedust
Tsüklosporiin A ^b	Silma autoimmuunhaiguste ravi	Paiksed steroidid	Immunosupressiivne toime, pärsib T-lümfotsüütide proliferatsiooni ja vähendab tsütokiinide geeniekspressiooni
Fenüülefriin ^b	Glaukoomi ja epifoori ravi	Atropiin ja tropikamiid	Ei suurenda silma siserõhku (või teeb seda üksnes pisut)
Sünefriin ^b	Dekongestandina silma limaskestade raviks	Fenüülefriin, tetrüsoliin	Kiire lokaalne toime; soodustab lokaalsete ravivahendite penetreerumist, tekib sünergiline toime näiteks lokaalse antimikroobikumraviga
Tetrüsoliin ^b	Dekongestandina silma limaskestade raviks	Fenüülefriin, sünefriin	Kiire lokaalne toime

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Timoloolmaleaat ^b	Glaukoomi ravi, lokaalne kasutamine	Atsetasoolamiid	Selle spetsiifiline toimemehhanism mitteselektiivse β -adrenoretseptorite blokaatorina pakub olulist ravivalikut glaukoomi ravis
Triamtsinoolonatsetoniid ^b	Korduva uveiidi ravi juhtudel, mis muule ravile ei allu	Atropiin, tropikamiid	Vähest haigestumust põhjustav tõhus ravi juhtudel, mis muule ravile ei allu
Tropikamiid ^b	Korduva uveiidi ravi	Atropiin, tsüklooptolaat, triamtsinoolonatsetoniid	Kiiresti avalduv toime

(¹) Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

XII. Sedatsiooniks ja premedikatsiooniks sobivad ained (ning vastandsuunalise toimega ained)

Toimeaine ⁽¹⁾	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Atsepromasiin ^b	Mitmeviisiline lähenemine rahustamise ja premedikatsiooni puhul kombineerituna teiste rahustitega	Detomidiin, romifidiin, ksülasiin, diasepaam	Atsepromasiini toimemehhanism ja ainulaadne sedatsiooni kvaliteet, mida ei ole võimalik saavutada α 2-adrenoretseptorite agonistide või bensodiasepiinidega
Atipamesool ^a	α 2-adrenoretseptorite agonistide toime tagasipööramine	Ei ole kindlaks tehtud	Pöörab tagasi rahustite ja analgeetikumide toime ning kardiovaskulaarsed kõrvaltoimed
Deksmedetomidiin ^b	Sedatsioon või üldanesteesia osalise või täieliku intravenoosse anesteesia skeemi osana	Detomidiin, romifidiin, ksülasiin, diasepaam	Kõige selektiivsem α 2-adrenoretseptorite agonist; lühike poolväärtusaeg ja kiire ümberjaotumine, mis soosib eelkõige selle kasutamist pideva infusioonina
Diasepaam ^b	Premedikatsioon ja anesteesia induksioon, kerge rahusti minimaalsete kardiovaskulaarsete ja respiratoorsete kõrvalnähtudega	Atsepromasiin, detomidiin, romifidiin, ksülasiin	Toimemehhanismil (mõjutab gamma-aminovõihappe retseptorit) on ainulaadne rahustav mõju ilma kardiorespiratoorse depressioonita, mida ei ole võimalik saavutada α 2-adrenoretseptorite agonistidega (detomidiin, romifidiin ja ksülasiin) või atsepromasiiniga
Flumaseeniil ^a	Intravenoosne bensodiasepiini toime peataja intravenoosset üldanesteesiast toibumisel	Ei ole kindlaks tehtud	Antagonist, mis pärsib konkureerivalt bensodiasepiini sidumiskohta gamma-aminovõihappe retseptoris

Toimeaine (¹)	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Naloksoon ^a	Opioidide toime tagasipööramine hädaolukordades	Ei ole kindlaks tehtud	Alternatiivid puuduvad
Propofool ^b	Anesteesia induksioon varssadel intravenoosse manustamise teel	Isofluraan	Kardiovaskulaarse stabiilsuse ja inhalatsioonianesteesiast taastumise kvaliteedi parandamine varssadel

(¹) Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

XIII. Süsteemsete häirete puhul sobivad ained

Toimeaine (¹)	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Allopurinool ^b	Vastsündinute isheemia-reperfusioonikahjustus	E-vitamiin	Teistsugune toimemehhanism kui E-vitamiinil: pärsib reaktiivsete hapnikuühendite moodustumist
Daltepariin ^b	Antikoagulant	Hepariin	Molekuli suuruse vähenemist on seotud trombiini pärssiva mõju kadumisega, kuid seevastu faktori Xa (FXa) inhibitsioon võrreldes fraktsioneerimata hepariiniga suureneb
Dobutamiin ^b	Madala vererõhu kontrolli all hoidmine üldanesteesia ajal	Efedriin	Esmavaliku ravim täiskasvanud hobuslaste madala vererõhu ravimiseks üldanesteesia ajal
Dopamiin ^a	Raviskeemi osana üksnes akuutse neerukahjustuse või neerupuudulikkuse korral	Ei ole kindlaks tehtud	On tõendatud, et väike doos põhjustab teadvusel tervetel hobustel neerude vasodilatatsiooni, suurendab neerude verevarustust ja uriini moodustumist ilma süsteemsete kardiovaskulaarsete mõjudeta
Efedriin ^b	Madala vererõhu ravimine üldanesteesia ajal	Dobutamiin	Kasutatakse täiskasvanud hobuslaste madala vererõhu raviks üldanesteesia ajal, kui dobutamiin ei toimi Teistsugune toimemehhanism kui dobutamiinil: otsesem mõju südame kontraktilisusele
Želatiinpolüsuktsinaat ^b	Sellistest seisunditest nagu alumiinivaegus tingitud pikaajalise hüpovoleemia ravi	Kristalloidid	Kolloididel on võrreldes kristalloididega suuremad molekulid ning seega püsivad need kauem intravaskulaarses alas, mis on eeliseks nt hüpoalbumineemiast põhjustatud hüpovoleemia ravis
Glükopürrolaat ^b	Bradükardia ravi ja ennetamine	Atropiin	Minimaalne keskne mõju; sobib teadvusel hobustele enne ja pärast anesteesiat

Toimeaine (¹)	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Noradrenaliin/ norepinefriin ^b	Varajase septilise šoki ravi Raskelt haigete varssade kardiovaskulaarfunktsiooni toetamine	Dobutamiin, dopamiin	Nõrkade (haigete) varssade puhul on see üldiselt ainus katehhoolamiin, mis on madala vererõhu ravis tõhus
Vasopressiin ^b	Varssade ja täiskasvanud hobuste vereringe kollapsi ravi	Epinefriin, dopamiin, dobutamiin	Alternatiivne lahendus juhtudel, kus standardravi katehhoolamiinidega (nt dopamiin, dobutamiin ja epinefriin) ei ole efektiivne või vajab tõhususe suurendamist, et taastada veresoonte toonus ravile allumatu vasodilatatoorse šoki seisundis

(¹) Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

XIV. Tuumorite puhul sobivad ained

Toimeaine (¹)	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Imikimood ^a	Sarkoidide ravi	Ei ole kindlaks tehtud	Praegused teadusuuringud näitavad, et hobuslaste sarkoidid on tõenäoliselt tingitud keerukast koostoimest, mis hõlmab ka peremeeslooma immuunsüsteemi väärtalitlust

(¹) Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.

XV. Muud

Toimeaine (¹)	Näidustused	Kindlaks tehtud alternatiivid	Kasutamise / konkreetsete eeliste selgitus
Tsetirisiin ^b	Nende seisundite ravi, mille puhul on leitud vajadus kasutada antihistamiinset ravimit	Kloorfenamiin	Teise põlvkonna histamiin-1-retseptori (H1-retseptori) pöördagonistid on alternatiivsed lahendused vähesemate (sedatiivsete) kõrvalnähtudega kesknärvisüsteemile
Domperidoon ^b	Märade agalaktia/düsgalaktia ravi	Sulpiriid	Selle võime stimuleerida prolaktiini sekretsiooni dopaminergilise pidurduse korral
Sulpiriid ^b	Märade agalaktia/düsgalaktia ravi	Domperidoon	Selle võime stimuleerida prolaktiini sekretsiooni dopaminergilise pidurduse korral

(¹) Märkega „a“ tähistatud toimeained on olulised ained. Märkega „b“ tähistatud ained on ained, mis toovad täiendavat kliinilist kasu.